

چهارشنبه — ۵ تشرین ثانی ۱۳۴۰

اداره‌خانه :

باب عالی جاده‌سنده

« وقت » مطبعه‌سنة

متصل گوشه‌باشنده

نومرو ۲

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملی‌مخبر

برنجی سنة — نومرو ۲۴

آبونه شرائط :

سنة لکی ۲۵۰ ،

آلتی آولغی ۱۲۵

فرق العاده نه‌خه‌لر

ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰

غروه‌شدر .

مجموعه من هیتشه

طبعی قدیب ایملرین

آثار اعاده ایملر .

هر قایک برنجی دارنده بشیمی کونلری هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، فنی رسمی مجموعه‌دور

ضیا بکره کی برنسیب و مفکوره صرافتی

وعینی زمانده بونلرک ماضیلری تدقیق ایدیلارک بو کونه قادار بکیردکاری تکامل صفحه لرلی کوسترله جکدر . ایشته ضیا بکده قبول ایتدیکی اجتماعاتک اصولی بوندن عبارتدی . ضیا بک بو اساسلری ایجه قورادقدن سوکرا شیمدی یه قادار بو اصول دائره سنده یابلمش جمعیت کوروشلری کندیسنه خاص لصی و وجیز بر بیان ایله لسانزه نقل ایتش وعینی زمانده غایت موفقیتی اصطلاحلر تثبیت ایتمه موقوف اولمشدر .

بو ایلاک حاضرانی یالارکن ملت و مملکتی تا اوز جانندن سوهن ضیا بک عینی اصول و اساسلر دائره سنده تورکلکک ماضی و حال اجتماعیسینده تصویر ایتکی دوشونوردی . «تورکلکک اساسلری» نامیه نشر ایتدیکی قیمتی اثر بو مساعیسنک کوزل بر شاهدیدر .

(دورقیاجیم) کی ضیا بکده جمعیتک نوعی شخصه خاص بر شی اولدیغنه ایتانمشیدی . اوکا کوره اخلاق ، علمی ، بدیی ، دینی ، حقوق شخصیت آتبق جمعیت ایدی . فرد ایسه غریزی بر مخلوقدن باشقه بر شی دکلدی . بو مخلوق اجتماعی بر شخصیت یابان اجتماعی وجدانک جبر و تصبیق ایدی . بو اعتبارله جمعیت ، فرددن فضله و یوکسکک بر وارلقدی . بو موضوعه قول ایدلرکن سوکرا جمعیت کندی وجدانی فردله تلقین ایدوب بونلری کندیسیله متجانس بر حاله کتیرنجیه قادار اراده سنی بر «وظیفه» خالنده فردله تحمیل و خیر ایتک لازمدی . تعبیر دیگرله بو قوامه واصل اولق ایچون «فرد یوق ، جمعیت وار» ، «حق یوق ، وظیفه وار» دستورلری جمعیت اراده سنک پرنسیپلری اولمالیدی . چونکه فردلر اساساً لاجتماعی ایدی . جمعیت ایسه اساساً اجتماعی اولدیغندن فردلری وصایت و ولایتی آلتنده بولوندرمق اقتضاییدردی . جمعیتله فردک طبیعت اساسیلری سقنده کی بو فرضیه لردوکه ضیا بکی حکومتی یاپمشدی . اونجه حکومت ، جمعیتک اراده سی ایدی . بناء علیه فردلر اوزرنده اراده سنی کیرمه کرم ایتش مفکوره چی هر هانکی بر حکومت مشروعدی . سلطنتی مشروطیت و سلطنتسز جمهوریه مظاهر اولما سی ده بوسیدندر .

ضیا بک بو پرنسیپلره اجتماعی حیاتک شایئلری تماماً متوافق دوشمه نیجه یعنی طلعت و انور باشلار کی ذی نفوذ و حکومتک اراده سنی آللرینه کیرمیش فردلر قارشینده قالیچه بونلره یالکز «فرد» دیمکه فرضیه سنک مانع اولدیغنی کوردوکلر

ضیا بک علم ساحه سنده ، آلتایاده باشلا یوب فرانسه ده دورقیاجیم طرفندن ایداعی بر شکل و انکشافه مظهر ایدیلن مثبت اجتماعیات متسبلرندی . مثبت اجتماعاتک غایه سی اجتماعی تعضولری حیاتی عضویتلر کی آفاق بر صورتده مشاهده و تحریب ایتکدر ؛ تعبیر دیگرله جمعیتلر علمی فلسفی و انضی نظارلردن قورناروب طبیعت علملری حیثیتده بر علم حاله قلب ایلمکدر . بونک ایچون جمعیتلرک بنیلری ، احتوا ایتدیکی مؤسسهرک افعوللری آفاق بر صورتده مشاهده ایدیلرک

۲ — شرق موسیقینک بر شعبه سی اولان استانبول موسیقیمی (یعنی آلاتورقه) ایسه اساس اعتباریله بالآخره تماس ایتدیکنز مدیتلرک اثری و تماماً آیری برشی اولوب ، بز اونی یکی بر ساحه اوله رق صکره دن طایبق ، اوساحه ده ده ملی دهامزله جالیشدیق و اثرلری ازدیق . بوسعت ، نظریه لری ایله اسقولاستیق ، و آرتیسنیک تکامل نامته الی قولی باغلامش ، مریض بر موسیقی در .

۳ — غربک موسیقی ته ثبیق ، عصر مزک کاله ایرمشوو کون ایچون ممکن اوله بیلان ک بویوک قدرتی حائر یکانه مکمل موسیقی واسه سیدر .

۴ — موسیقیده ملت ، واسطه ده وارک شکلیتنده دکل ، دروننده و شخصیتنده مکنوزدو ، زاودوئی قایب ایتمه کچالیشمالی یز . اودرونی غرب ته قیقی ایچمه صوقق شعایرمزی تشکیل ایتلی در . ایشته ضیا بکک مستثنا قفاسیه سزیدیکی ، تقدیر ایتدیکی ، فقط موسیقیشناس اولماق یوزندن بر درلو لازم اولان علمی قطعیت و وضوح ایله آکلا ته مدینی اساس فکرلری بونلر اولوب ، تثبیت ایتدیکنم شکلرده قبول و محاکمه ایدیلنجه ، ردو جر حلرینه امکان قالماز . بالعکس ، هرکنج تورک موسیقیشناسک اوکنده حرمتله ایلیمکه ، هر برینی توسیعه چالیشمه مجبور بولندینی قطعی وجیزلر ، اساس احتیاجلر مزک خطوط اساسیه سی ماهیتده فکرلردر .

خلاصه ، بویوک استاد ، دوعه حق موده دن تورک موسیقینک مدانی حاضر لیانلردن بری در . تاریخ صنعتز اسمنی دائماً حرمتله یاد ایده جکدر . الله رحمت ایله سون .

میغال زاده

محمود درانغب

ایلی کلیوردی. اساساً بوکونکی مثبت اجتماعات هنوز اصول، موضوع و غایله‌ری تعیین ایله اوغراشان چوقق بر علم اولدینی ایچون بر جمعیت درلدیته یالکز بونکه چاره بولاق امکنس برشدی. بوماکلسزق قارشینسده روحک تخلیه، استدلال، مفکوره و ابداع قوتلری بلا اختیار قارشه‌حق و انسانی چارناچار فلسفه‌یه سورولیکه‌جکدی، بناء نیه ضیا بکک علمدن زیاده فلسفه یاماسنده یالکز طبیعتک تأثیری اولمایوب اتساب ایندیکی علمکده ضروری راجباری واردی. اجتماعاتک موضوعی اولان جمعیتک مثبت بر علمک یامیه‌یلمه‌سی و قونولر ینک مبداهه حیثایلمه‌سی عصرکده متوققدر. هر علمک باشلانمچنده مثبت حقیقتلردن زیاده نظری و فرضی کوروشلر غلبه ایتمیشدر. جمعیتله نسبتله حوقق ده قديم اولان حیاتی عضویتلرک علمی بيله هنوز فرضیات ایله‌مالی برحاله ایکن دونکی جمعیت علمک افغانازی مثبت دستورلره تجیز ایتیه‌سی البته محالدر. دنیایی صارصان اجتماعی بحرانلره قارشى فعال و مردم حساس و متفکر برده‌مقراری حیاتی مفکوره آغاز ایتک و بوتون اراده‌لری بوکاکوره حاضر لاقمدن باشقه برچاره بولونه‌مأمشدر. مثبت اجتماعات بوکوندن زیاده یارین ایچون امید نمشدر. ضیا بکک مثبت اجتماعات ایمان و محبوبيتی ده ایده‌آلیستلرک قوت و متانتی کویستره دلیلاردن بریدر. باشلی باشه بر عالم اولان و بو عالمی بوتون قلب و ذکالیه یاشامش اولان ضیا بکک حوقق تخلیه دکر شخصیتلر صیردسنددر. بو بر قاج سطر بوعالمک آنحق آلاجه‌قارا کلق برکولککسنى عکس ایتدیردیلر. ضیا بکک معاصر لردن زیاده اخلاف مشغول اولاجینی ایچون بزده‌دوشن وظیفه بو بویوک شخصیته تعلق ایدهن بوتون شیلری تحت و دقتله طوبیلاق، اثرلرینی تصنیف و طبع ایتک، مفصل برترجه‌حالی میدان ککیرمکدر. آنحق بونلری یاقمهدرکه بو بویوک آدامه قارشى مجبور اولدیمیز وظیفه‌ی یاپه‌رق قلباً مسترح اولابلیز. دارالفنون رویت مدرسی

مصطفی شکیب

۲۹ تهریر اول ۳۴۰ استانبول

« قهرمان نظریه‌سی » پایق احتیاجی قارشینسده قالدی. بالطبع بو نظریه، قرون و سسطاده اولدینی کبی آرتق میستیک اولمایه‌حق و بونلره « اولیا » دنیه‌یوب « قهرمان » کبی لادینی بر تعبیر بولونه‌جکدی. چونکه حکومت اراده‌سنک بونلرک البته کیمه‌سی مثبت اجتماعات ایچون سببسن اولامازدی. بو سببده، آفافی اولواق، بعضی فردلرک وجدان اجتماعی‌ی بر محراق نقطه‌سی کی ففسارنده تکشف ایتلری اولابلیزدی. فردایله جمعیتی برلشدیرن بویله بر نظریه بولوندقدن سوکر ایض فردلری وجدان اجتماعک مثل کی قبول ایتک و جمعیت مفکوره‌سی بونلرک روح و اراده‌لرنده آرامق هیچده منطقی اولمایه‌جکدی. بناء علیه قهرمان اولان دورلرده جمعیت اراده‌سنک حکومتدن چیقه‌رق بر فردک البته کیمه‌سده هیچ بر غیر طبیعک یوقدی. جمعیت الک یوکسکک والک لایخطی بر شخصیت معنویه اولدینه نظرأ بو شخصیتک مثلی ده عینی اوصافی حازر اولاجکدی. بناء علیه قهرمانلره سوکنه قادر تسلیمیت و اعتماد لازمدی. ضیا بکک ایکنجی بر قهرمان ییشنجیه قادر هر درلو تقسخته رغماً اتحاد و ترقیدن آریله‌مسی ده بومبادینک بر نتیجه ضرور ریه‌سی ایدی.

ضیا بکک اجتماعی واقعه‌لرک علیتی تعینده قهرمانلردن ماعدا اختصاصی فردلرک تأثیرلرینه قبول ایتشدی. یالکز محیطنده قوتلی متخصصلر شویله دورسون درین و قشملی بر جهل کوردیکی ایچون امیدینک بویوک بر حصه‌سی قهرمانلره آیره‌شدی. تورک خلقنک عقل سلیمندن امین بولوندینی ایچونده مفکوره و قناعتلرینی مصالح، دستتالار، آجیق منظوملر و صولک زمانلرده « چنار آلتی » مصاحبه‌لرله هر کسه نش و تعیم ایتکدن خالی قالمشدی.

دقت ایدیلرسه کورولورک ضیا بکک پرنسیپلرینی محیط و زمانک حاکم احتیاجلرله تألیف ایتکک چالیشمش و بوتون خط حرکتلرینی سیستماتیک بر فلسفه‌یه تابع طوطمشدر. ضیا بکک قلباً و حدساً قوتلی بر ایده‌آلیست اولاسنه رغماً تربیه، اخلاق و سیاستده شاییتلری ادراک ایدهن درین ذکاستده برای ورمکده هیچ تصور ایتمشدر. البته حدساً فیلسوف اولدینی حاله شکلاً علم پایق اندیشه‌سی روخنده‌ک بو متضاد قوتلردن